

Pravni posao usklađenje - ostava - samostalni je pravni posao, pa se pravne posljedice iz toga posla, pa time i zahtjev za naknadu štete zbog gubitka koleta predanog na usklađenje, ne mogu vezivati na pravne odnose zasnovane izmedju trećih osoba, ovdje špeditera - ostavitelja i njegovog naloga-davca.

Šteta je ostavitelju nastala iz posla ostave - usklađenja - čim je dokazano da skladištar nije u mogućnosti da ostavitelju izruči na čuvanje predato kolet, pa samim tim nastaje skladištarova obaveza da ostavitelju naknadi štetu u vrijednosti odnosnog koleta.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-Sl-636/71-2
od 10.XI 1971.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Ernest Vajić, Jakša Barbić

Prijevoz kamionom - Vozarina - Ugovor o prijevozu i kupoprodajni ugovor - Primalac koji preuzima robu i tovarni list, te potvrdi primetak robe dužan je vozaru platiti vozarinu - Za ovu primaočevu dužnost neodlučna je okolinost da je primalac kao kupac s prodavaocem - pošiljaocem ugovorio da će vozarinu platiti prodavalac - pošiljalac

Tužitelj je vozar cestovnog saobraćaja, tuženik je primalac transportiranog tereta (papira), a pošiljalac treća osoba, prodavalac. Na temelju ugovora o transportu zaključenog izmedju tužitelja (vozara) i spomenutog pošiljaoca tužitelj je izvršio transport robe tuženiku - primaocu. Tuženik je robu primio i transportnu ispravu potpisao bez ikakvih ograda. Tužitelj tužbom traži da mu tuženik (primalac) plati vozarinu, pozivom na odredbu čl.13. Konvencije o ugovoru za medjunarodni prijevoz robe cestama (CMR).

Tuženik se u cijelosti protivio tužbenom zahtjevu. Priznaje da je tužitelj izvršio transportnu uslugu za koju traži plaćanje vozarine. Međutim tvrdi da je kupoprodajnim ugovorom pošiljalac prodao tuženiku robu uz transportnu klausulu "franco Split", što znači da vozarinu treba snositi pošiljalac, a ne primalac. Stoga tuženik stavlja prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije.

Medju strankama je sporno da li je utuženu vozarinu po rač. broj 23141 od 30.IX 1970. tužitelju, vozaru, dužan platiti primalac robe kao korisnik transportnog pothvata, ili pošiljalac robe.

Prvostepenom presudom u s v o j e n j e tužbeni zahtjev u cijelosti.

Prema nalazu prvostepenog suda iz provedenih dokaza vidi se da je tužitelj izvršio transportnu uslugu, a tuženik da je primio robu i transportnu ispravu na kojoj je tužbeno traženje utemeljeno. Tuženik nije nješporio tužiteljevu tvrdnju da je tuženik primio robu i potpisao prijevozniku bez ikakvih ograda, a naročito u pogledu vlastite obaveze da plati spornu vozarinu. Dosljedno tome prvostepeni sud smatra da je po čl.13. cit. Konvencije tuženik dužan platiti tužitelju zaračunatu vozarinu, i da prema tome nije osnovan tuženikov prigovor pomanjkanja procesne pasivne legitimacije.

Pravodobnom žalbom tuženik pobija u cijelosti prvostepenu presudu zbog žalbenih razloga pogrešno i nepotpuno utvrđjenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Tuženik ponavlja prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije iz razloga navedenih tokom prvostepenog postupka. Smatra da osnovanost toga prigovora proizlazi iz foto-kopije spomenutog kupoprodajnog ugovora koja prileži raspravnom spisu.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Prema čl.13. Konvencije o ugovoru za medjunarodni prijevoz robe cestama (CMR) primalac robe koji preuzeće robu i tovarni list, te potvrdi prijem dužan je vozaru platiti vozarinu (naknade) navedene u tovarnom listu, jer se smatra da je ovim postupcima p r i s t u p i o ugovoru o prijevozu zaključenom između pošiljaoca i vozara prema sadržaju tovarnog lista.

Medju parničnim strankama nije sporno da je tužitelj - vozar izvršio transportnu uslugu u skladu s ugovorenim uvjetima navedenim u tovarnom listu, i da je primalac - tuženik svojim potpisom na tovarnom listu potvrdio prijem robe i tovarnog lista.

Kraj iznesenoga tuženik - primalac dužan je platiti tužitelju - vozaru spornu vozarinu. Visini tužbenog zahtjeva tuženik nije prigovorio ni u žalbenom postupku.

Naročito se ističe da je potpuno neodlučna okolnost što je spomenutim kupoprodajnim ugovorom između prodavaoca i kupca ugovorena prodavačevo obaveza da snosi troškove vozarine. Ovo s razloga što se vozara - tužitelja ne tiče pod kojim je uvjetima pošiljalac prodao robu primaocu - tuženiku.

Tuženiku temeljem spomenutog kupoprodajnog ugovora pristoji pravo da podnese eventualno tužbu protiv pošiljaoca robe - svoga dobavljača s kojim stoji u pravnom odnosu temeljem kupoprodajnog ugovora ukoliko smatra da mu je on dužan vratiti troškove transporta (vozarinu).

V.V.

Bilješka.- Primalac neće biti dužan platiti vozarinu, ako iz sadržaja tovarnog lista proizlazi da ju je obavezan platiti pošiljalac. Isto je tako neće biti dužan platiti ukoliko dokaze da je njegova obaveza na plaćanje vozarine u tovarnom listu netočno unesena. Naime ako dokaže da je ugovoreno s vozarom da će vozarinu platiti pošiljalac. (O ovome v. presudu na str.45.ove publikacije).

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-Sl-630/71
od 11.XI 1971.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Ernest Vajić, Jakša Barbić

Prijevoz kamionom - Tovarni list - Vozarina - Podvozar - Kamionski tovarni list je dokaz o zaključenom ugovoru o prijevozu, uvjetima ugovora i primitku robe od vozarove strane, sve dok se protivno ne dokaže - Prema tomu navod u tovarnom listu, da vozarinu plaća pošiljalac, može se pobijati dokazom da je izmedju naručitelja prijevoza - pošiljaoca i vozara ugovoren, pa i usmeno, da će vozarinu platiti primalac - podvozar, koji na temelju vozarovog naloga prevozi robu, a obavezan je prema korisnicima prijevoza na uvjete ugovora koji je zaključio vozar

Tužitelj je podvozar, a tuženik je pošiljalac robe i naručitelj transportnog pothvata. Vozar je treća osoba, Transportno poduzeće "Š" iz S. Primalac prevezеног tereta (omota papira) je Poduzeće "G" iz Z. Podvozar, tužitelj tužbom traži da mu pošiljalac plati vozarinu u iznosu od din. 1.000.- za izvršenu uslugu kamionskog prijevoza 2.000 kg papira iz "S" u "Z". Tužbeni zahtjev temelji se na kamionskom tovarnom listu u kojem je navedeno da vozarinu plaća pošiljalac robe, tj. tuženik. Tovarni list potpisani je i od strane vozara i pošiljaoca, a na njemu je također i primalac transportiranog tereta potvrdio ispravan prijem robe i transportne isprave. Nalog za transport tužitelj, podvozar, dobio je od nalogodavca glavnog vozara Transportnog poduzeća "Š" iz "S". Ugovor o transportu zaključili su predstavnik glavnog vozara A.A. i predstavnik pošiljaoca, tuženika, N.N.